

Stanowisko Zarządu Sekcji Socjologii Prawa Polskiego Towarzystwa Socjologicznego w sprawie miejsca socjologii prawa w strukturze organizacyjnej polskiej nauki i nauczaniu akademickim.

Wobec napływających informacji o istotnych zmianach programowych i organizacyjnych wpływających na pozycję socjologii prawa w strukturze organizacyjnej polskiej nauki i nauczaniu akademickim, Zarząd Sekcji Socjologii Prawa PTS uznaje za właściwe zajęcie następującego stanowiska.

1. W przekonaniu Zarządu, socjologia prawa jest interdyscyplinarną dziedziną nauk społecznych, wykorzystującą teorie i metody badań charakterystyczne dla socjologii do badania, analizy i krytyki problematyki prawnej. Zbierając i systematyzując wiedzę o społecznym funkcjonowaniu prawa, socjologia prawa jest najlepiej – spośród nauk społecznych – dysponowana do tego, aby wspierać racjonalne podejmowanie decyzji w procesie tworzenia i stosowania prawa.

2. Realizacja powyższych funkcji jest możliwa tylko wtedy, kiedy działalność socjologów prawa opiera się na aktualnej wiedzy teoretycznej, cechuje wysokim poziomem metodologicznym i wynika z najlepszej orientacji w problemach powstających w systemie prawnym. Dlatego dla rozwoju socjologii prawa niezbędne są regularne interakcje i trwałe zawodowe więzy między jej przedstawicielami, a innymi socjologami, reprezentantami nauk prawnych i prawnikami-praktykami. Jak przekonują doświadczenia polskie i zagraniczne, temu celowi najlepiej służy równoległe rozwijanie socjologii prawa na wydziałach nauk społecznych i na wydziałach prawa.

3. Jako przedmiot nauczania, socjologia prawa ma dwie funkcje. Po pierwsze, ma za zadanie przybliżyć studentom prawa i nauk społecznych wiedzę o faktycznym społecznym działaniu prawa, eliminując z obiegu przekonania fałszywe, stereotypowe i nienaukowe. Po drugie, co ma znaczenie zwłaszcza na wydziałach prawa, socjologia prawa pełni istotną rolę ogólnokształcącą, przeciwdziałając szkodliwemu społecznie i degradującemu dla jednostek redukowaniu zawodu prawnika do roli „technika jurysprudencji”.

4. Szczególna pozycja socjologii wobec nauk społecznych i nauk prawnych powinna mieć odzwierciedlenie w jej pozycji w strukturze organizacyjnej nauki. Pełnieniu opisanych roli poznawczych, krytycznych i dydaktycznych winna zwłaszcza służyć samodzielność organizacyjna socjologii prawa. Dotyczy to w szczególności wydziałów prawa, w których dyscyplina ta stanowi zazwyczaj – obok kryminologii – jedyną dziedzinę nauk społecznych, w ramach której prowadzi się badania empiryczne.

Zajmując powyższe stanowisko, Zarząd Sekcji Socjologii Prawa PTS pragnie podkreślić, iż w pełni szanuje autonomię uniwersytetów i ich jednostek organizacyjnych, zarówno w zakresie kształtowania swojej struktury organizacyjnej jak i programów nauczania.

Zarząd Sekcji Socjologii Prawa PTS,
Warszawa-Gdańsk, 3 X 2013